تەم تoومان

1985

یاران بە رشییەن جە زێد وە زامن
گرد تەفرەقە بێن چون خەیاڵ من.

مەولەوی

تەم توومان

"بۆ هاوڕێم، شەهید ئازاد هەورامی"

ئەو ڕۆژەی شاخ، بێواز بێواز، لەبەر هەیوانی تەمەوە
سەروملی خوێناویی خۆی بۆ لەقانی!
لارە لارە، بەدەم کزەبای چرپەوە
نەهێنیی شەوی پێشمەرگەی لا درکانی!
کێ ئەیزانی؟! وەختێ هاتی
چ زوو هاتی!
دوای تۆفان بوو، گەردەلوولی ترس‌و بیم‌و،
تەم توومان بوو.
هێشتا زریکەی زەمین‌و قیژەی درەخت
وەك زریکەی هەڵدێراوی دایکانی گوند،
دایکانی شار لە "سەر" دا ئەزرنگانەوە!
وەکوو منداڵ هێشتا کانیی
ئەوقی ترسی بنی خۆی بوو!
دەربەند، ئەشکەوت، مەزار، باخچە

وەکوو.. گەورە، وەکوو ئێمە

گینگڵ.. گینگڵ

لە گێژەنی دووکەڵێکی پێچ خواردوودا ئەتلانەوە!

وەختێ هاتی پیرە دار بەڕووی شان شکاو،

هەناوکلۆر چاوانی کزی خۆرەتاو، ڕێی حەپەساو

لەسەر ملەو قەدپاڵەوە، سەرسام.. سەرسام

بە باڵای تۆی بچکۆلەدا ئەیانڕوانی!

کێ ئەیزانی

وەختێ هاتی.

کە گەیشتی

تۆ کە جوانووی مێژوویەکی

تازە تازە یاڵ دەرکردووی

ئاگرەکەی باباگوڕگوڕ بووی، زۆر بچووک بووی

تۆ ئەو دەمە

گەر خۆت گرمۆڵە کردایە

لەبەرچنە گەورەکاندا جێت ئەبۆوە!

تۆ ئەو کاتە

لە "دوانزەتیر" هەرتۆزێ هەڵکشاوتر بووی.

زۆر بچووک بووی.

وەختێ هاتی، تۆ ئەتتوانی

گەر مۆتەکە ئابڵووقەت بات

لە سندووقێکی بۆراقدا، خۆت حەشاردەی، دابنیشی!

باریك.. باریك

وەك سەمەلی گوڵەگەنم.

هێور.. هێور

وەكوو كانیی.

كە تۆ هاتی، دوای تۆفان بوو، تەم توومان بوو.

یەكەم زستان لەسەر بەفری نوا باریوی پیّدەشتو

بن بنارو گەوەی كوێستان، تاكو تەرا

چەند شوێن پێیەك بە دوای یەكدا

جێ پێی دۆڵپای نەهەنگەكەی

دوای نەورۆزیان هەلگرتبوو!

جێ پێكەی تۆیش گچكە.. گچكە

لەسەر بەفری نوا باریو.. بەرەو لوتكە

بلاو.. بلاو.. لێرەو لەوێ، دەركەوتبوو!

وەختێ هاتیتو گەیشتی

هەر یەكەم شەو

دەربەند"باسەرە" پێی وتی:

ـ ئای چاوەكەم چ زوو هاتی

بەخێر هاتی!

*** * ***

ڕێ بردییتیو تۆیش ڕێگەت برد.

مەنزڵ .. مەنزڵ.

ئاو ئەوەندەی تۆی تینوو بوو.

نان ئەوەندەی تۆی برسی بوو.
لەدوای هەموو گەردەلوول‌و وەیشوومەیەك
وەكوو هیوا بالاًت ئەكرد.
لەدوای هەموو كەڕە سیسەو بەفرانبارێ
ئازار بوویت‌و گەلاًت ئەكرد.
لەدوای هەموو ئاژاوتن‌و غاركردنێ،
لەدوای هەموو چوڕچوڕەی ئارەق كردنێ
ڕام تر ئەبووی
یالًت چڕتر
گەردنت ڕێك‌و بڵند تر
شانەی هەنگوینی بیریشت شیرینترو
پڕتر.. پڕتر
تا ڕێژنەی ئازار بەسەر
بەژنی تۆدا بباریایە
وەكوو شاخ‌و
وەك ڕانك‌و چۆغەكەی بەرت
ورەت كرژتر ئەبۆوەو ڕەگت جیڕتر.

★ ★ ★

ڕێ بردییتی‌و تۆیش ڕێگەت برد
هەندێ جار ئەو ئەیگەیاندی‌و
هەندێ جاریش تۆ بەسەر دیواری بەردا
سەرت ئەخست!.

ڕێ بردییتیو تۆیش ڕێگەت برد!

شەوی عاشقان درێژە

وەکو پرچی درێژو ڕەشی کوردستان

وەك هەناسەی بۆن نەوتاویی شەوی کەرکوك

وەك ڕیزە تابووتی شەهید

وەکوو پەتی سێدارەمان

شەوی عاشقان درێژە!.

ڕێ بردییتیو تۆیش ڕێگەت برد، کێڵگە.. کێڵگە

برین.. برین.. هەوراز.. هەوراز

هەر ئەڕۆیشتیو

بەهەردوو دەست

عەشقی ئەم خاکەت تۆو ئەکرد!

لەوەیشوومەکەی "هەکار"دا

تۆ لەپێش "با"وە ئەڕۆیشتی

پێش تەمەنی خۆت ئەکەوتی

لەدەراڵی کێوەکاندا،

لەبا پێچو لەبەر گێڵەی گەورەکاندا

ڕۆژی چەند جارێ بە مردن خۆی ئەگەیشتی!

لەدەوەنی قاچ تەزیوی "هەکار"ەوە

بووی بەداری "چەرماوەند"و

تۆ ئاوەها پێگەیشتی!

بەرد تۆی ناسیی، ئەو وەختەی کردت بە سەرین!

شەختە بە تەختەبەندی جیۆ

خووژە، گژوگیا، بەری تاڵ،

بە بابۆڵەی خوانی بەفرین.

شەوی عاشقان درێژە! "سیامەند"بووی

پشووی "سیروان" لەسنگتا بوو

تریفەی چاوی غەمباری منداڵانی ئەم وڵاتە

لە چاوتا بوو

تۆ زریانی ئەم مێژووە لەدەنگتا بوو.

شەوی عاشقان درێژە، تۆی سیامەند

ڕۆژانە هەر، شەوانە هەر

ڕێگەی "خەج"ی

لە خاچ دراوی عەشقێکی کوردستانیی

لەسەرتا بوو!

★ ★ ★

ئەو گەردوگوڵی بەیانەیش،

کە "سەگرمە"ت لەخەو هەستان

تۆ دڵنیاو، بەڵام گزنگ، دڕدۆنگ.. دڕدۆنگ

دوورونزیك شوێنت کەوتو لە گەڵتا هات.

ئەو ڕۆژەی تۆ تیشك بوویتو

لەجادەی ڤیر پەڕیتەوەو

لەگەڵ خۆتدا "کەرکوك"ت برد بۆ لای "ناوزەنگ".

ئەو ڕۆژە تۆ بوبووی بە ئەسپێکی سپی

کورژن‌و حیلەت ئەگەیشتە گوێی "هەورامان"
تۆ ئەو ڕۆژە لەدۆزەخی ترس‌و بیم‌و
لەناو نەخشەی ئەوق بووندا
چنگ لەسەر شان مەترسی‌و مەرگت ڕاوئەناو
بووبووی بە کوڕی نێو داستان.

★ ★ ★

ـ ڕۆژباش.. کاکە ئازاد.. ڕۆژباش!
چاوت لێمە؟! گوێت لە منە؟!
لەدڵۆپی ڕوون‌و گەرمی چاوانی غەریبییمەوە
لەو پەنجەرە تەڕانەوە، وەك تیشکی دوای تەمێکی چڕ
سەرنج ئەدەم..
من لێرەوە، لەسەرچاوەی گریانێکی
ئەرخەوانیی بێدەنگەوە
بناوانی شیعری مەنگم وەکوو "نالی" هەڵبەستووە!
چاوت لێمە؟! گوێت گرتووە؟!
کاڵەو پێتاوت ئەبەستم، عەشقی زیوینت زین ئەکەم
بەم تەمەدا دێمەوە لات.. ڕێ دەرئەکەم
وەکوو جاران، لەوسایش لاوتر، ئەتبینمەوە.
ئەچینەوە دامێنی ڕیزە چیاکەی "چەرماوەند"و
لەسێبەری دارگوێزێکی کاکۆڵ پڕدا
وەك دوو ئاسك.. دوو پەلەوەر
تینوو.. تینوو.. چاوپڕتیشك بەیەکتری ئەگەینەوە.

ـ ئێوارەت باش.. کاکە ئازاد.. ئێوارەت باش!
لەبەرچاوی ئاوێنەمدا، وەك دوێنێ بێ،
وەك ئیستە بێئەوا ئێوارە وەختێکی
ژێر کەپرەکەی "کانی توو"ە
بۆنی خۆرنشینی سروشت،
بۆنی ئەوین، بۆنی هاوین
وەك بەرامەی میوەی باخی گەیشتووە.
ئەڵقەیەکین وەك گۆی بازن
دەوری عاشقی خاکمان داوە
وەك پوورە هەنگ، هەنگی قسە بەیەکدادێ
بۆ دوا بروسکەو دوا شەڕو دوایین شەهید
تا ماوەیەك وەك بەردی بن گۆم مت ئەبین.
هەتا "دلێر".. ڕێواسەکەی کەلی "پ.م"
مامە خەمەی شاخو چیا
کوڕی ئازار!
بە دەنکە قسەی هەناری ترشو مێخۆش
سەرە وشەو بنە وشەی هەندێ جار پس!.
ئاو ئەزێنێتە دەممانو ئەمانخاتە کەفەزگو
ئەوسا ئیتر پێکەنینمان وەك باڵندەی نزیك لوتکە
ئەویش ئەفڕێ.
وەك گێلاسی سەرکانیەکە، ڕوومەتی تۆ
بەو قسانە

لەهەمووومان ئاڵتر ئاڵتر هەڵ ئەگەڕێ!.

* * *

ـ شەوباش.. کاکە ئازاد.. شەوباش!
وەکوو "قەندیل" تۆی لەبیرە! لەبیرم دێ
بۆ یەکەم جار "مانگ"ی شیعر
لەسەربانی هاوینێکدا
لەبەر چرای تریفەیدا
هەردووکمانی بەیەك ناسان
تا کازیوە بە بادەی وشەی سەوزوسور
مەستی کردین.
بۆ یەکەم جار خۆشەویستیی شیعر
لەئاهەنگی دەنگی تۆدا
لەگەڵ "با"دا وەك دوو خونچە
چاومانی خستە هەڵپەڕین.
لەیەك کاتدا:
تۆ چەك بوویتو تۆ گوڵ بوویتو تۆ گۆرانیی.
لەیەك کاتدا:
سەرت سەری ئاسکە کێوی
چنگەکانت هی هەڵۆ بوون
دڵیشت کۆترێکی سپی!.
لەیەك کاتدا
تۆ باز بوویتو گیانی پەپوولەت تێدا بوو.

زریان بوویتو شنەی شەماڵت تێدا بوو.
تۆ بە باڵا دارچواڵە بووی
کەچی لقت بەڕووی ئەگرت.
تۆ شارەکەی کەرکوك بوویتو
کەچی بەفری هەورامانت، تیا ئەباری!

* * *

ـ ڕۆژباش.. کاکە ئازاد.. ڕۆژباش!
ـ بیرتان ئەکەم! ئەمشەو لەوێن شیعر بێنمو
بێم بۆ لاتان؟
چاوەکانت وەك دوو زنە
قوڵپیان ئەدا بە ئاوەڕۆی زەردەخەنە.
مەچەك تووکن، دەستت ئەخستە سەرشانم
پێت ئەوتم:
ـ شیعر چاوە
شیعر ئاوە
ئای کە تینووین بۆ بینینیو بۆ بیستنی
ئەو دیداری ئەستێرانە.
خۆتو شیعر بەخێرهاتن
سەرچاو هاتن!

* * *

هەر کە سێبەر وەك تەتەرێکی بەپەلە،
لەپڕێکدائەهاتە ناو دەربەندەوەو
بەقەڵەمباز جێی خۆی ئەگرت

لەپێش شارداو لەپێش گوندا
چرای بە ئێمە هەڵ ئەكرد..
تۆزێ زووتر! هەگبەكەم ئەدا بە شاندا
وەكوو كەستەك بەڵام قورس
سەربەرەوخوار ئەبوومەوە
لەپێچپێكدا گەرووی دەربەند،
وەك پێچی چەم، قووتی ئەدام
شیعرو خەیاڵ، وردە وردە
وەك پرووشەی دەم باڕێزە، ئەیانبردم
ئەو وەختەی سەرم هەڵ ئەبڕی،
دێی "چالاوا"ی وشكو تینوو
بەو سەرەوە وەك لە خاچی شاخ درابێ
یان پشتاوپشت ڕاونرابێ، وا ئەیبینم:
خزاوەتە دەراڵی بەرز هەرچۆن بڕۆم تێم ئەڕوانێ.
هەردوو دەستم لەبەر كەلەكەو پشتێنداوهەناسە سوار
ئەبووم بە لقە داری "بی"و سەرئەكەوتم
لەوێ هێشتا گوڵی هەتاو زەرد نەبووەو
بەرد هەر گەرمە.
پشتێن شلو شەكەت شەكەت،
شلە شاریی، ئەگەیشتم
هەتا لەسەر تاشەبەردی بەردەمی دێ
ڕوو لە بەفری سەرهەڵەمووت

جگەرەکەم پێ ئەکردو دائەنیشتم!

* * *

وا دەرکەوتن.. گوڵە جەرگە پێشمەرگەکان..
وا دەرکەوتن
تاك تاك جووت جووت
ڕەوە ئەسپی ئەم دۆڵەنو وا دەرکەوتن
وەك هەڵاڵە
ڕووگەش ڕووگەش
یەکە یەکە لەپەنجەرەی چاویانەوە
ئەیانخستمە پشتیەوانی دڵیانەوە.

* * *

ـ ئەی گوڵە جەرگی پێشمەرگە ئێوارەت باش!
ئێوارەت باش.. کاکە ئازاد.. ئێوارەت باش!
شەوی شیعرو پێشمەرگەیە
شەوی جریوەی وشەیە.
لەدالآنێکی درێژی لایەك بە نایلۆن گیراودا
بەدوو ڕیزی ئەمبەر ئەوبەر بەرامبەر یەك
بە چوار مشقی گوێ قوت گوێ قوت دائەنیشتن.
شەوقی تیژو ئێجگار سپی،
لۆکسی سەر تەنەکەیەك
سێبەری سەرو ملمانو لوولەی چەکیان
بەدیواری ئەو بەرەوە

چەند کەڕەتێ گەورە ئەکرد.
دوو ڕیزە چاوی کێوی بوون زیتو ورد ورد
لە چاوەڕوانیی کەشکۆڵی هەگبەکەمدا
لەچاوەڕوانیی بارانی هەگبەکەمدا
تروکەی خۆیان مت ئەکرد!
دوو ڕیزە چاوی کێویی بوون
لە بریسکەی گلێنەدا، لە تەمومژی سیمادا
نەخشەی ئەنجنو پایزی دەم بەبزەی
کوردستانت بەدی ئەکرد!

★ ★ ★

کە وەختێکیش شیعرم ئەفڕی
دڵی تۆ یەکەم دڵیان بوو
ئەبوو بە شینایی ئاسمان.
چاوم لێ بوو:
لە هەڵقرچانی وشەدا: هەڵ ئەقرچایت.
لە داچڵەکینی وشەدا: دائەچڵەکیت.
لە شەهید بوونی وشەدا: چاوت ئەسڕی.
لە گاڵتەوگەپی وشەدا: پێئەکەنیت.
شەوی شیعرو پێشمەرگەیە، وەکوو پ.م
شیعرم ئەڕۆی.. ڕەوەز.. ڕەوەز
دۆڵ بەدۆڵو لوتکە لوتکەو پێ دەشت پێ دەشت
وەکوو ئەوان شیعر خۆی ئەکرد بە شاردا

وەکوو ئەوان لە کەمیندا شەهید ئەبوون..

بۆیە ئیستەیش لەدیواندا

شیعرم هەیە وەکوو پ.م دەستێکی بڕڕاوەتەوە

شیعرم هەیە وەکوو پ.م قاچێکی بڕڕاوەتەوە

شیعرم هەیە وەکوو پ.م چاوێکیانی لەدەست داوە!.

هەر دانیشتوویتو هەر شیعر ئەجریوێنێ.

درەنگانێ کە وەختێکیش

لەسەفەری دووړودرێژ ئەهاتنەوە

هێدی.. هێدی.. ئەنیشتنەوە

چاوم لێ بوو

ئەو چاوانە

یەکەم چاو بوون

بۆیان ئەبوون بە هێلانە!

⋆ ⋆ ⋆

لەکۆچدا بووم، کە "با"ی ژەهراوی پەیدا بوو.

ڕەنگو ڕووی ئاسمانی گۆڕی،

دارستانوچیاکانی ڕشانەوە.

لەوێ نەبووم کە گەردەلوولی کیمیای بۆندار،

بێ بۆن بە لوورە لوور

لەبەغداوە بەرەو هەناسەی کوردستان،

هەڵیکردوو هەرێم هەرێم هاتە سەرتان.

لە کۆچدا بووم، کە"شێخ وەسان" بۆ یەکەم جار..

پیرە گوندی ڕیش سپی من، باپیرەی من

خۆیی‌و سەد نەوەی زیاتری، کوڕو کچی

خۆیی‌و سەد جۆگە زیاتری، لق‌و چڵی

فریای قسەیەك نەکەوتن.

فریای خوڕەیەك نەکەوتن.

فریای لەرەیەك نەکەوتن.

بەڵام چۆن بوون ئاوا کەوتن، ئاوایش نووستن!

لەکۆچدا بووم، قاچم ڕەگ بوو لای ئێوە بوو،

سەرم لێرە.

لە کۆچدا بووم، تۆ لەوێ بووی،

کە "هەڵەبجە" شاری چاوم.

هەنارەکەی سەرلقی دڵ، گوڵەزەردی دەشتی ڕەنگم.

زەڵمی دەنگم. هەڵەبجەکەی خاتوو عەنبەری مەولەوی.

ژنە شۆخی خەزێم لە لووتی شارەزوور.

دایکی "نالیی"

خنکاو نەگەیشتمە سەر سەری!

ئەوڕۆژانە لەوێ نەبووم، ئێوە هۆرە بوون،

لەوێ بوون.ئێوە "گوڵان" بوون

لەوێ بوون "شنروێ" بوون‌و لەوێ بوون.

ئێوە هەناسەی سینەتان

هەوای ژوورتان

هەوای دەرتان

لێتان بووبوون بە خوێنە خوێی شەوەی مەرگو
کەچی تا بەرد، هەتاکوو دار
هەتاکوو ئاو، لە پاڵتاندا شەهید نەبوون
هەر نەبزوتن!
لەسەفەری ئا ئەم عەشقە مەزنەدا
لە سووتانو هەڵقرچانی ئەم فەرهادو شیرینەدا
لەسەفەری ڕێی نەهاتی ئەم تۆفانو
باوبۆرانو ڕۆژمێری کۆچانەدا
ئا لەم ڕەشەبای ژەهرەدا
ئەی گوڵە جەرگی پێشمەرگە!
دوانزە ساڵە لەکوێ نەبوون؟!
کە وەختێ بەرد لەسەرمادا ڕەق ئەبۆوە
تۆ لەوێ بوویتو بەهار بوو.
ئەی سەمتوورە ئێسك سووكە دەنگخۆشەكە
ئەی باڵەبانی هەورامیی!
وەختێ ڕووبار لە ترساندا بەرەودوا ئەگەڕایەوە
هەر لەوێ بوویتو بەرەوپێش، بەرەو زەریا،
تۆ ئەڕۆیشتی!
وەختێ خۆرەی نائومێدیی ڕۆژانە زۆر دڵی ئەخوارد
تۆ شەوانە
کرمی ئاوریشمی قۆزاخەی هیوا بوویتو
هەر لەوێ بووی.

له خەریتەی ترس‌و ژەهرا
له چوار وەرزەی كۆست باراندا
تۆ پێم بڵێ! ئەی عاشقە چاو ڕەشەكە
لەكوێ نەبووی؟!
ئەی عاشقانی هاوڕێ
دەپێم بڵێن
لەكوێ نەبوون؟!

⋆ ⋆ ⋆

ـ شەوباش كاكە ئازاد شەوباش!
تۆ پێم بڵێ! توخوا ئیستەیش
لەشەوانی مانگە شەوی كەژوهەردا
كە تەنیایی دەستت ئەنێتە ژێر چەناگەی بیرەوەری‌و
وەختێ خەیاڵ بەقەد سێبەری شاخەكان گەورە ئەبێ.
درەنگانێ كە دەشت‌و دەر ئەبن بە مافووری زیوو
درەنگانێ كە خشەخشی گەڵایەك،
بەتاریكیی حەشار نادرێ‌و ئەگاتە گوێ.
درەنگانێ كە مانگ وەكوو شاژنێكی ئەگریجە زەرد
بە پلیكەی كێوەكاندا هێدی هێدی دێتە خوارێ‌و
لەسەر شەختە بەندی ڕنوو ڕائەكشێ.
درەنگانێ كە بەهەتوانی تریفە برینی خاك
ئارامێكی تێ ئەگەڕێ‌وكەمێ چاو لێك ئەنێ!
تۆ ئەو كاتە، وەكوو ئەوسا،

وەکوو شەوانی "هەرمێلە"
بە جووت لەگەڵ "تارە" کەتدا دێنە دەرێ؟!
ـ شەوی تۆیش باش! وشەی نامۆ!
ئەی هاوڕێ!
چیت پێ بڵێم!
لەو ڕۆژەوە کە دوو بە دوو
بۆ دوا ماچی ماڵ ئاوایی
باوەشمان کرد بە یەکتِرداو ئەوسا ئیتر چرۆی چاومان
چەند پەپوولەیەك فرمێسکیان لێ هەڵفڕی!.
لەو ڕۆژەوە کە تۆ بەرەو پایزە ڕێگەی غەریبیی
ڕۆشتیو وەکوو چڵە دارێ
شەپۆل شەپۆل ئاوی شیعرو
زەمانێکی تووش بردیتی!
لەو ڕۆژەوە ئەی هاوڕێ!
هەتا ئیستە
سەعات لەدوای سەعات ئێرە
چرکە لە دوای چرکە ئێرە
وەك ئاسمانی، کۆستی داری، کۆستی بەردی
کۆستی ئاوی، هەتاکوو بێ
گەورە گەورەو گەورە ئەبێ!
ئەو ئاسمانەی کەتۆ دیبووت پڕ جریوە
ئیستە خەزانی ئەستێرەو گەلاڕێزانی تریفە

سەرانسەری داپۆشیوە.
"مانگ"ی شیعرت
وەك هەڵەبجە
بێوەژنێكی ڕەشپۆشی گۆنەو پەنجە هەڵوەریوە!
چیت پێ بڵێم!
دوای تۆ سەردەمی ژەهر بوو!
سەردەمی "با" ی كیمیایی‌و
شەهیدانی بێ زام‌و خوێن.
ـ بیستم گۆیژەی سلێمانی‌و ئاگری
بابە گوڕگوڕت بردبووە لای شیعری خانیی
بیستم شاخی هەورامانت
گەیاندبوو بە بادینان.
بیستم لەگەڵ "مەم"ی ئەوێ
دوو گەرووتان كردبووە یەك
دوو سەنگەرتان كردبووە یەك
دوو تفەنگتان كردبووە یەك
خەونی دێرینەی ـ لاوك‌و حەیران ـ ی ئەم
وڵاتەتان هێنابووە دی!
ـ تەنها زەردەخەنەی لێوی
ئەم ڕۆژەمان هەر ئەوەیە!
تەنها ترووسكەی چاوانی
ئەم شەوەمان هەر ئەوەیە!

ـ ئەم تەمو مژە ئەستوورە

تاریکە، تاریکە، تاریکە!

ـ بەڵام خۆت سەرمان ئەناسی

ئاگردانی چ ئاگرێکە

هەتاکوو مۆمی پەنجەیەك لەم تەمەدا داگیرسابێ

هەتا کونی هەناسەیەك ئا لەم ئاسمانەدا مابێ

ئێمە لێرەین

خۆتۆ خۆت چاومان ئەناسی.

هەر ڕێگەکانی "قەندیل"ین

تا بن بەردێ

تا جێ گۆڕێ

لێرە هەبێ، ئێمە لێرەین!

* * *

ـ ڕۆژباش داروبەردی وڵات ڕۆژباش!

شەوباش ئەی "مانگ"ی شەهیدم شەوباش!

کلاوکوڕەیەکم نامۆ! بۆ هەڵەبجە، بۆ بادینان،

بۆ ئەو، بۆ تۆ

لەم کۆتەڵو کۆستانەدا.. ئا لەم ژەهر بارانەدا،

من لێرەوە

لە باڵەفڕێی گریانێ بەوەلاتر چیم لەدەست دێ!

تەماشاکەن! قەڵەمم برژانگی تەڕو

گەرووی وشەکانم نووساو،

من لێرەوە، لەهۆنینەوەی پرچی خەم بەولاوەتر،
لەلاواندنەوەی شەوانەی خەو زڕاوم بەولاوەتر
چیم لەدەست دێ.
ئەوە هەر دوو نیگاکانم
وەك دووكانیی بناری تۆن.
ئەوە سەرم هەر وەكوو پەڵە هەورێكی ئاسمانی تۆن.
من لێرەوە
لەخەو بینین، لە ئاوڕدانەوەی ئەسرین
لەپەنگ خواردنەوەی هەنسكم بەولاوەتر
چیم لەدەست دێ.
لەم بیابانی گیانەدا
لێرە كێ گوێ لەشیعر ئەگرێ!
نەك هەر نەهەنگە گەورەكان
لەناو دنیای ڕەوشت لەگرێ ژەنەچووی
شەرواڵ كەسیفی ئەمڕۆدا.. لێرەو لەوێ
لە جیهانی ئاڵو گۆڕی نەوتو خوێندا.. لەم لاو لەو لا
كێ گوێ لەقیژەو زریكەی مێژووم ئەگرێ.
ئەم دنیایە هەمووی قەپاتمەی زل هێزەو
كێ گوێ لە هەڵەبجە ئەگرێ!
نەك هەر نەهەنگە گەورەكان
لە جیهانی سوزەنكاویی ئەمڕۆدا
هەتا برینی ژێر چەقۆی وەك خۆم هەیە

لێرەو لەوێ

شێوەی ئازارو فرمێسكمان لەیەك ئەچێ

پشتی ڕێ ڕێ بووی هەردووكمان لەیەك ئەچێ

ئەویش وەك من ئاوازێكی ئاوارەیەو

بۆ عەشقی خاك.. بۆ عەشقی ئاو

شیعری وەك قەقنەس ئەسووتێ.

كەچی.. كەچی.. كەچی

كە دێتە سەر سووتانی من

بۆ ناوهێنانێكی شاری شەهیدی من

وەك كیسەڵ ملی ئەباتە قاوغەوەو

ئەبێ بە كورسیەكەی ژێریو

بێ دەنگ.. بێ دەنگ.. بێ دەنگ ئەبێ!

⋆ ⋆ ⋆

ـ بەیانیت باش كاكە ئازاد بەیانیت باش!

ئەی ئیستاكە لەگەڵ پایزی عاشقی ئەم كوردەدا

دوا مەنزڵت بردۆتە كام تازە هەوار؟!

ئەی برینە ڕەوەندەكە!

بەم بارێزەو بەفرانبارە، لە كام هۆبەی ئەوینی تۆ؟

لە دەوری كام كڵپەی ئاگر

وەك هەڵۆی تەڕ ڕاوەستاویو

هالآو لەبەژنت هەڵ ئەسێ؟!

لە "لێوژە"یت

یان لە دوندی "کونەکۆتر"؟
لەگەڵ کۆڵە پشتو تارو چەکەکەتا
شۆڕشت بردۆتە کام شاخ؟
ئیستە لەکویێ؟ لەپەنا کام گاشە بەردا
ڕواویتو بووی بە گێلاخ !
کام ڕەنگی پەڵکە ڕەنگینەی
سەروبەستی چیاکانی؟
سەوزی؟
زەردی؟
نارنجیت یان هەر سوورێکی ئاودامانی؟!
ئەبێ ئیستە تۆ چنوری کام کاروانی هەورامان بی؟
بووبی بە کام کۆترە شینکەی سەر پلەی بەرز؟
ئەبێ ئیستا لەبەر بەرۆچکەی هەتاوی
گوێ ئاواندا
لەگەڵ کام شەهیدا بدوێی؟
لەگەڵ کامیان دانیشتبی؟
لەم تەمو مژە چڕەدا
لەم شەوە تارومارەدا
من ئەزانم تۆ ئیستاکە
لایتی دەستی پێشمەرگەی گەرمیانی!
من ئەزانم تۆ بەیانیان زوو شەبەقی لە کەرکوکدا
کولێرەی گەرمی سەردەستی

دایکێکی تازە ڕەشپۆشی!
ئێوارانیش تۆ تیرێژی
لاکسی تیشکی مژدەیەکی
شاقوڵی بەرەو زیندانی!
من ئەزانم تۆ ئیستاکە نیگای قەڵەمی
سەر ڕێگەی گوڵ ئەستێرەی شیعری شاری!
وا گوێم لێیە
ئەی برینە ڕەوەندەکە
لەدەربەندا بووی بە قاسپە
لە ناو چەمدا بووی بە هاژە
لە زیندان‌دا بووی بە چرپە
لە بێشەدا بووی بە وژە!
بۆت ناگەڕێم,
ئەی درەختە ڕەوەندەکە، بۆت ناگەڕێم!
کە تۆ هاتی
تەم توومان بوو، دوای تۆفان بوو
کە تۆ هاتی، وەختێ گەیشتیتە قۆپی
وەختێ یەکەم داربەڕومان بەخێرهاتنی لێ کردی
تۆ ئەو دەمە
زۆر بچووك بووی
لە "دوانزە تیر" هەر تۆزێ هەڵکشاوتر بووی.
بەڵام وەختێ ئەی ئەوینە ڕەوەندەکە

باڵت گرتو" كونەكۆتر"ت بەجێ هێشت

قۆڵ لەقۆڵدا

بەجووت لەگەڵ پەری خانی مێژوماندا

تیژڕەو ڕۆشتی!

چاوم لێ بوو، كە ئەمجارە

بەبەرزایی

سنەوبەرێ دوو سنەوبەر

تۆ لە "قەندیل" بەرزتر بووی!.

بۆت ناگەڕێم، بۆ بگەڕێم؟! كەتۆ ئیستە

هەر ئەوەندەی:

دووریی نێوان فرمێسكو ژووری گلێنەم

دووریی نێوان قەڵەمو سەرلقی پەنجەم

دووریی نێوان سیەكانمو هەناسەم

لەمن دووربی!

بۆ بگەڕێم؟! بۆت ناگەڕێم!

ئەی عاشقە نەمرەكە!

ستۆكهۆڵم 1988/12/20

ژەهر

ـ 1ـ

بەرەو کوێ ڕەو ئەکاو؟ بەرەو کوێ مل ئەنێ
کاروانی ئەم گریەو کۆتەڵە؟!
ئەم کۆستە لە کوێدا تروشکە ئەکاتو؟
لە کوێدا سەر ئەنێ بە سەری وەرزێکی ترەوە
ئەم کڵپەو دووکەڵە؟!
مارت وایە! مانگێکە فەرهاد کوژ!.
مانگێکە لە چاڵی سەرڕێژی" سیو یەکەی"
ڕۆژگارو شەوگاری سینەیدا
زوخاوی هەر هەموو ساڵەکەی تێدایە!.
ـ دووچاوی بایەقوش
لەچاوی پەنجەرەی ئەم مانگە ناتروکێ!
ـ ئەی پەپووی هەڵنیشتووی
سەر بەختی کۆتەرەو سوتماکم هەڵفڕە
هەڵفڕەو هیچ نەبێ بۆ ساتێ کاولاشی
ئەم لەشە زوخاڵەم جێ بێڵە!
ـ مانگی شووم: هێلانەی داری زڕ وڵاتیو

هەوای کوێر هاودەمی‌و

خۆڵەمێش بەرووبووم.

مانگی شووم.

مانگی شووم.

مانگی شووم.

★ ★ ★

سەرەتای هەتاوبوو، سەرەتای پێکەنین

بەیانیی دەستی خۆی وەك دایکم

دایە دەست برینم!

سەرەتای گزنگ بوو، سەرەتای پشکوتن

کێوەکان لە قژو لە ڕیشی "مەولەوی"

تاجێکیان بۆ چنیم، کردمە سەر برینم.

بووکێنیی بەهاربوو

بووکێنیی گۆرانیی

بووکێنیی هەموو شت

ئەوەندەو لە پڕدا، گرمەیەك، دووکەڵێ.

ئەوەندەو بۆنێك‌و کپ بوونێ.

ئەوەندەو هەموو شت بوون بە بەرد.

ئەوەندەو خوا لاڵ بوو.

ئەوەندەو مێژوویەك لاربۆوەو لەسەردەم

کەوتە سەر زەمینی شەهیدم!.

ـ ئەوێریی؟ لەبەردەم ئەم تەرمی "خەزاڵ"ی خۆرەدا

بوەستیو سەیری کەیت؟!
چاوی تۆیش وەك چاوی "کاکە لاس" نامەیێ؟
ئەوێریی لەبەردەم ئەم تەرمی شارەدا
بوەستیو سەیری کەیت؟!
وەکوو ئەو ڕەق نابێ باڵای تۆیش؟!
ئەوێریی تەماشای مێژووکەیت
کەوتبێو چاوی زەق؟ ئەوێریی؟
زات ئەکەیت بچیتە کیشوەری مەرگەوە؟
زات ئەکەیت باوەشی پێدا کەیت؟
ـ ئەلەرزم.. ئەلەرزم.. ئەلەرزم!
ناوێرم بڕوانمە ئەو نوورە شەهیدەی
کە لەسەر تەوێڵی "مەولەوی" کەوتووەو
دووچاوی کۆچێکی بێ وادەم تێ ئەبڕێ!
ئەلەرزم.. ئەلەرزم!
من بوومەلەرزەی خاك.. گرتوومیو
وەکوو حاڵ، عەشقی ئەو ئەمگرێ!

* * *

ئەم هەموو کۆستانە لە کوێدا دابنێم؟
گلۆڵەی ئەم هەموو ژانانە لە چیدا هەڵگرم؟
ئەم زەنگی زریکەو قیژانە بەرمە کوێ؟
پڵپڵەی ئەم هەموو فرمێسکە؟
گەردانەی ئەم هەموو هەنیسکە

به چیدا هەڵواسم؟
من بەچی بەستەکی ئەم هەموو ژانانە شەتەك دەم؟
جانتای شاخ سیخناخە!
بوخچەی هەرد نایگرێ!
پریاسکەی پێ دەشتیش شیتاڵە!
لەکوێدا دایان نێم؟ سەیرکە:
ئەم هەموو بارانە کوژراوە.
ئەم هەموو شەپۆلە خنکاوە.
ئەم هەموو ئەستێرە پژاوە.
لەکوێدا بنێژم؟
چ خوایەك دەست دێنێو ئەم سەرە بڕراوەم هەڵگرێو
بیخاتە کۆشیەوەو، ڕەگ بە ڕەگ،
خوێن بە خوێن , ژێ بە ژێ بیدوێنێ؟!
ـ دێوەکان ئەمجارەیش خۆرێکی دایکمیان لەبار برد!.
دێوەکان ئەمجارە لە فڕگەی هەر هەموو دنیاوە
لە فڕگەی نەوتەوە.. لە فڕگەی سنگمەوە
فڕینو هاتنو بارانی
دۆزەخیان بەسەردا بارانم.
هاتنو تاعوونی هەوایان بەردایە ئاسمانم.
هەناسەی سینەمیان کلیل دا
بە ژەهر سواغیان دا.
دێوەکان!

دێوەکان!

دێوەکان!

ـ تا هەوا نەبوو بوو بە کێڵگەی ژەهراویی ئاسمانم.

هەتا ئەو نەچووبووە هەناسەی پێ دەشتو چیاوە.

هەتاکوو دێوەکان ئاسمانی کیمیای

خۆیانیان ڕانەگواست بۆ سەرمن،

هەناسەی خنکاومیان نەدابوو بە بەغدا

تا سەری خۆیانیان بۆ نەکرد بە کارگە.

تفەنگی تاکە باڵ، سەنگەری بە پێوە وەستاوم

ئازایی ئەم خوێنە بێکەسەم

هەموو ڕۆژ لەو چیاو دۆڵەدا

وەك چەقەڵ مردنیان ڕاوئەنا!

ـ کە زەمین ئەکوژرێ!

کە ئاسمان ئەکوژرێ!

ـ ئەڵێی چی؟ ئەی عەشقی سەرگەردان..

ئەڵێی چی؟! چۆن زەویی ئەکوژرێ؟

سكوزای ئاسمان چۆن لە بوونی پرشنگو

ئەستێرەی تازەتر ئەکەوێ؟

بایەقووش! مانگی شووم!.

ترسی تۆ

لە تەمە گومانی بەرچاوتا

لێڵو پێڵ، وێنەیان ئەکێشێ

ئاوڕێ بەرەوە:
ئەوەتا دوای ژەهریش تاك.. تاكە
سمۆرەی سەرداران دێنەوەو
لەبەردا، خەمیتر ئەپشکوێ!.

- 2 -

گۆڕستانی ئەم مێژووە
دارستانی بەردەکێلی، بێشەی فرمێسكو هەناسەی
قەت ئەمەندە چڕ نەبووە.
بە درێژایی ئازارو بە پانایی دەربەدەریو
بە ئەستووری چەوسانەوەو بە قوڵایی نائومێدیی
قەت ئەوەندە ئەم نەخشەیە
ئەم سیما پەراگەندەیە
چاوی کزو جەستەی ئاوا سڕ نەبووە.
ئەم مەلانە
قەت ئەوەندە
باڵی ئاسمانیان نەکراوە.
ئەم ئەسپانە
قەت ئەوەندە کوڕژنیان زیندان نەکراوە.
ئەم بەردانە
قەت ئەوەندە
پێی نەیاریان پیا نەنراوە.

ڕێ نەبوو. پرد نەبوو. دەس نەبوو. کون نەبوو.
نەفریشتەو نەپەریو نە ئاهورامزداو
نەخواکانیی کۆنو تازە.. هیچیان نەبوون
هەرخۆمو خۆم
خۆمو دارو خۆم بەردو
خۆمو ژانو خۆشەویستیم.
ـ ئەبوایە هەر شیری لوتکەم
لە کێلانی ئەم زامانە هەڵکێشایە.
بەردم وتی:
من نامەوێ بە چیچکانەوە وردم کەن.
ئاوم ئەی وت:
من نامەوێ بە نوستوویی سەرم ببڕن.
باڵدارەکانم ئەیان وت:
نامانەوێ بە هەڵکوڕماویی ڕاومان کەن.
چەکەکانیشم ئەیان وت:
ئێمەیش نامانەوێ سەربەرەوخوار بژین.
ـ ئەم چیرۆکە:
بەر لە زاووزێ کردنی ژەهر
بەر لەدڵ تێکەڵهاتنی هەورو ئاسمان
بەر لە بۆنکردنی چیا.
بەر لەوەی کە:
کفن دزانی "مەولەوی"

مناره کورته باڵاکان
زۆڵه گولله..
به مردوویی بازنی دەستو موستیلەی
"عەنبەر خاتوون" دابکەنن.
به مردوویی نقێمی چاوی هەڵەبجه دەربهێنن.
به مردوویی لاقەی مانگی کوژراو بکەن!.
ئەو چیرۆکه خوێناو خوێن ئەگێڕرایەوه
ئەو داستانه ژان بەژان ئەنوسرایەوه.

⋆ ⋆ ⋆

خوێن شایەتمه: ئاو شایەتمه، نان شایەتمه:
سەنگەرەکەم له پێش خۆمدا شەهید ئەبوو
ڕام نەئەکرد.
تفەنگەکەم، مەتارەکەم له پێش خۆمدا
له تینۆتیدا ئەخنکان.
ڕام نەئەکرد.
نانەوردەی بن گیرفانم له پێش خۆمدا
له برسانا ئەمردنو ڕام نەئەکرد.

⋆ ⋆ ⋆

قیمەکێشی سەر ئەم لەشه هەر که زانیی
من خەریکم ئەو کول ئەکەم!.
سێدارەکەم، کاتێ زانیی
من خەریکم ئەیخنکێنم!.

پێوەندەکەم کاتێ زانیی من خەریکم
پێوەندی کەم!.
زیندانەکەم، وەختێ زانی، من خەریکم
ئەو حەپس کەم!.
جەللادەکەم وەختێ زانیی:
زام لە دوای زام
سەنگەر لەدوای سەنگەر وەکوو:
لاسکی لاولاو خێرا خێرا بالاّ ئەکەم.
دلۆپ دلۆپ وەکوو تێزاب دائەدەمو کونی ئەکەم.
بووم بە گڕو بست لە دوای بست
بەناو لەشیا ئەتەنمەوە.
وەختێ زانیی:
شەقام شەقام، کۆلاّن کۆلاّنو ماڵ بەماڵ
بووم بە گلۆپ
بووم بە چەترو، بووم بە گەنمو
بووم بە بێشکەو
شیری منداڵ.
ئەوسا ئیتر هەوای ژەهراوی قەرز کرد.
لە عەمباری دێوەکاندا
ئاسمانی پێش چل ساڵێکی
"هێرۆشیما"ی کڕیو.. بار کرد
نەفەس.. نەفەس

لەسەر سەرم
بەرەڵڵای کرد.
خەزانی بەرد
خەزانی ئاو
خەزانی گیان.. دەستیان پێکرد!
* * *
ئەمە سەرەتاو کۆتایی مێژوویەکیتری شاخ بوو
ئەمە دۆزەخێکی دیکەی
عەشقی شیرینو فەرهاد بوو.
ئەمە پەندی وەرچەرخانەوەی ڕووبار بوو
جارێکی تر بۆ سەرچاوە
ئەمە پەندی گەڕانەوەی هەزاران هەنگاوی دوێ بوو
بۆ سەرەتای ڕێیەکی تر
ئەمە پەندی کوژانەوەی ئاگرێ بوو
بۆ دیسان هەڵگیرسانەوەی
زۆر ئاگرو مەشخەڵی تر.
ـ ئەی تۆ چیت کرد؟!
ـ ئەگەر هەموو خواوەندەکان
بەخۆیانو باوبۆرانو خۆریانەوە
بە ئەسپی باڵداریانەوە
لە بەیانیی ئەو ڕۆژەدا
لە "شێخ وەسانان" بوونایە

چۆن زۆرانیان لەگەڵ هەوای زەردا ئەگرت؟
چۆن باوەشیان بەناوقەدی ژەهرا ئەکرد؟!
ـ ئەگەر هەموو پێغەمبەران
پێشمەرگەی ئێمە بوونایە
لەبەیانیی ئەو ڕۆژەدا
لە "هەڵەبجە"و "گەلی بازێ"دا بوونایە
چییان ئەکرد؟
ـ وتمان: کرم. وتمان: کوللە. وتمان: چەقەڵ!.
ـ قەدی ئەم دار گوێزە پیرەی خاکم
لق و پەلی، گەڵای چڕی
بەبێ کرم و پواز ئەبن؟!
ئەم دەغڵ و دانی مێژووە
دەشتی ئەم لەشە تینووە
بەرگی بەری ئەم شاخانە
چۆن بێ کوللەو بێ مۆرانەو خۆرە ئەبن!
گوێ چەمی ئەم شۆڕشە دووردرێژە
کەلاوەی ئەم ئازارە داڕوخاوانە
قامیشەڵانی ئەم هەموو کارەساتە
چۆن بێ چەقەڵ، چۆن بێ پەپوو
چۆن بێ مارومێرو ئەبن!
ئەو کرمە هاووڵاتیانە
ئەو کوللە هاوزمانانە

ئەو چەقەڵە هاوڕەگەزو هاوخوێنانە!
لە داری تری دنیادا
لە دەغڵی مێژووی دنیادا
لە چەمی خوێنی دنیادا
بە ژمارە
لە کرمی دارگوێزەکەی من
لە کوللەی دەغڵی مێژووی من
لە چەقەڵێ ناوچەمی من
زیاتر بووبن، کەمتر نەبوون.

* * *

گەر گیرفانی نەوتت هەیە.
گەر گیرفانی گازت هەیە.
با جرج بی
با مشك بی
با کرم بی
وەك سابرێنە شێخەکانی دوورگەی عەرەب
ئەتوانی سمێڵی‌شێری هەموو دنیا بۆخۆت بکڕی
گەر گیرفانی نەوتت هەیە
گەر گیرفانی گازت هەیە
لەجێی خۆتەوە ئەتوانی دەست بەریتو
لەسەر ئاڵای ڕۆژئاواوە
ئەستێرە داگریو بیکڕی.

خۆت نەچیتو بە تەلەفۆن

لەناو سەری ڕۆژهەڵاتدا

چەند ژوورت ویست، بەکرێی بگری.

گەر گیرفانی نەوتت هەیە

گەر گیرفانی گازت هەیە

ئەتوانی قوڕگی "ماو" بکڕی

پێکەنینی "کاسترۆ" بکڕی

دەستو پەنجەی "میتران" بکڕی

هەر دوو مەمکی "تاتشەر" بکڕی!

★ ★ ★

ئەوینی ئێمەو سەربەستی.

سەری ئێمەو ئەم بەردانە.

نێوان ئێمەو ئەم ژانانە.

پەیوەندیمان لەگەڵ هەورا

خۆزگەمان لەگەڵ بارانا.

هاتوچۆمان لەگەڵ هەموو ئازارێکی نێو جیهانا

لە زووەوە کەوتوونە ڕێ

لە زووەوە ئەم مێژووە ڕائەهێنین.

لە زووەوە سنگی ئێمەو سەری سونگی یەك ئەناسین.

گوللەتۆپو کاسەی سەرمان

پەتی سێدارەو گەردنمان یەك ئەناسن.

لە (میك)ی بیستویەکەوە، زۆر بەرزتر

شەهیدانمان، حەزیان بە فڕینی گیانی
بەرەو ئازادیی کردووە,.
لە بۆمبای فسفۆڕیەوە
ئەم ئەستێرەی برینانە
بەردەوام ئەدرەوشێنەوە.
لە بۆمبای "عنقودی" یەوە
ئەم خاکە هەر هێشوو، هێشوو شەهید ئەگرێ.
لە بۆمبای" ناپاڵم"ەوە، ئەم عەشقە
هەر قووڵم ئەکاو ئاوی تازەم لێدەردێنێ.

★ ★ ★

ئەم زەمینە باڵۆنێکە لای دێوە سیحربازەکان.
بیانەوێ فوو ئەکەنە دەشتەکانیو ئەیئاوسێنن.
نەیانەوێ کێوانی فش ئەکەنەوە!.
بیانەوێ دەمامکێ ئەکەنە سەر گوێدرێژێو
ئەیکەن بە ئەسپ
نەیانەوێ ئەسپێ ئەکەن بە گوێ درێژ.
بیانەوێ تف ئەکەنە جۆگەی وشكو
ئەیکەن بە زێ.
نەیانەوێ ڕوباریش وشك ئەکەنەوە
هتدد.. هتدد.. هتدد.
ئەم زەمینە باڵۆنێکە لای دێوە سیحربازەکان
ئەم دێوانە

گیرفانیان قیبلەنمایە

قیبلەنما ئەگەڕێن‌و وەرئەچەرخێن
لەهەرکوێ بن ڕوو ئەکەنە قیبلەی خۆیان
ڕوو ئەکەنە بانق‌و بازاڕ
چاو ئەبڕنە چاوی زێڕو
دەس ئەکەنە ملی دینار
قیبلەنما ڕووی لە کوێ بێ، داد لەوێیە
ماف لەوێیە، چارەنووسی عەردوو ئاسمان
هەر لەوێیە!
با ئەو دادە لەسەر کورسی ئێسکی مێژووم دانیشتبێ.
با ئەو مافە بە ڕمی خۆی کەللەسەرمی هەڵگرتبێ.
با ئەوبانقە سەرچاوەکەی خوێنی من بێ.
ئەو بازاڕە چاوی من‌و پەنجەی من‌و
هەناسەمی تیا بفرۆشرێ.
ئەو مەزاتەیش شاخ‌و بەهارو باران‌و
هەتاومی تیا مەزات کرێ!.
- چاوەڕوانی دابەزینی کام خواوەندو
هەڵگردنی کام زریانی ژەهر کوژی
ئەفسانە بین؟!
چاوەڕوانی موجیزەی کام فریشتە بین؟!
پاڵکەوین‌و چاوەڕوانی
کفن‌و گۆڕو دارەمەیتی

ئاینده کەین؟
لەناو ئەشکەوتی گریاندا بە دیار تەرمی
خۆمانەوە هەڵتروشکێین؟!
بۆ کوێ بڕۆین؟!
ـ سەرمان ، سەرمان، سەرمان، سەرمان!
ئەبێ ئەم سەرە گەنیوە، لەخۆمان دووربخەینەوە
بیگۆڕینو سەرێکی نوێی لەجێ دانێین.
ئەبێ خێرا
ئەم قۆریە ڕزیوەی سەرمان فڕێ بدەین
چیتر کەڵکی بەکارهێنانی نەماوە.
ئائەم کاڵەکە تەپیوە
ئەبێ هەتا دەستمان ئەگات تووڕی هەڵدەین
چیتر سوودی تیا نەماوە.
ئەبێ ئەم سەرە، ئەم گڵۆپە سوتاوە داگرینو
وای فڕێ دەین، لە دوایدا
وردە شووشەکانی. نەچن بەپێی منداڵەکانماندا!.
ئەبێ ئەم سەرە بگۆڕین
ئەبێ هەر خۆیشمان بیگۆڕین.
سەرێکی نوێی لەجێ دانێین.
سەرێکی پاك، ڕوو لەهەتاو،
هەزار پەنجەرەی تێدابێ.
سەرێ هەموو کانیو زەریاو درەختێکی

کوردستان‌و ئەم جیهانەی لەناودابێ.

سەرێ وەکوو حەوزێکی ڕوون

با هەزاران جۆرە ماسیی

ڕەنگاوڕەنگی لەناودابێ.

سەرێ هەموو مۆمێکی تیا داگیرسێنین.

سەرێ هەموو گوڵێکی تێدا بڕوێنین.

سەرێ تەنها نەیکەین بە مەشجەبی تفەنگ

بەتاوسی لەخۆبایی.

سەرمان، سەرمان، سەرمان، سەرمان

ئەبێ ئەم سەرە بگۆڕین، سەرێکی نوێی لەجێ‌دانێین.

بەهاری/1989